

Bu kino ki, var... xalqın simasıdır

Müsaibimiz deyir ki, kino xalqın keçmişini, bugününü, gələcəyini əks etdirən, onu dünyaya tanıdan güclü təbliğat vasitəsidir. Bir də var kino adamı. O adam ki, adı çəkiləndə dərhal kino yada düşür. Həmsöhbətimiz belə sənətkarlardan biri, Xalq artisti Əbdül Mahmudovdur.

toru, kaskadyoru var... Film çəkilişləri dayanmayıb, azdan-çoxdan çəkilir. Xüsusən də, gənclərin yaratdıqları müstəqil kino şirkətlərini qeyd edərdim. Çəksinlər, peşəkar, ya qeyri-peşəkar, axır ki, dişləri-dırnaqları ilə işləyirlər. İşləsinlər, çünki işsiz qalıb hərzə-mərzə danışmaqdan, iş görmək yaxşıdır. Zamanla yaxşısı-pisi ələkdən keçəcək, onların arasında gələcəyin kino dahiləri yetişəcək. Onlar da yaşamaqdır, bu sahənin adamları başqa iş bacarmaz. Bununla belə, qoy kinoman tamaşaçı bilsin ki, o filmlər peşəkar kino demək deyil.

– **Böyük və əlamətdar tarixi dövəndə yaşayırıq. Zəfərimiz, Qarabağın azadlığı, doğma yurda qayıdış... Bütün bunlar kinoda öz əksini tapmalıdır.**

– Tapmalıdır, amma kino bir vərəq və bir çələmlə başa gəlmir, industriya lazımdır. Onu yaratmaq isə vaxt və güclü vəsait tələb edir. Bəli, bu kino ki var, çox qəliz məsələdir. Dostlarımdan biri bu yaxınlarda xarici ölkədən mənə zəng vurub deyir ki, burada küçədə “Yeddi oğul istərəm” filminin afişası çıxdı qarşıma. Qəhər mənə boğdu. Kino, bax budur. Əlli iki il əvvəl çəkilən film bu gün də sənətin mədəniyyətini başqa ölkələrdə sərgiləyir. Olmayan kinostudiyanın filmləri dünyanı gəzir, bizi tanıdır. Kino əbədi və əzəli təbliğat vasitəsidir.

– **Köhnə filmlər texniki baxımdan bugünkü standartlara cavab verməyə də, yenə baxılır...**

– Sözüünüzə qüvvət, zəif hesab ediyimiz o vaxtkı bəzi filmlər indi klas-

sikaya çevrilib. Əgər millət, dövlət öz tarixi, keçmişi, milli-mənəvi dəyərləri ilə marqlanıb onu təbliğ etmərsə, o millətin hər şeyi olsa da, heç nəyi olmayacaq.

– **“Bizim Cəbiş müəllim”, “Dağlarda döyüş”, “Dəli Kür” filmlərində rejissor assistenti olmağınızı az adam bilir. “Qanlı zəmi”, “Gecə qatarında qətl” filmlərinin rejissorunuz, ssenariləriniz əsasında filmlər çəkilib. Həm də “Şah İsmayıl Xətai” kimi ekran həllini gözləyən ssenariniz var...**

– “Şah İsmayıl Xətai” filmini çəkmək Ulu öndərin təşəbbüsüdür. Ssenarini yazmaq mənə qismət oldu, çünki arxivlərdə qurdalanmaq mənim işimdir. Genişmiqyaslı iş başladım. Film-epopeyadır, ssenari tam hazır idi, çəkilişlərə başlamaq ərafəsində Heydər Əliyev dünyasını dəyişdi və iş dayandı. Bugünə qədər onu niyə davam elətdirmirik, səbəbini bilmirəm. İndi böyük kino bərpa olunmaq mərhələsinə başlayır. Yəqin ki, imkan yaradılar və o filmi çəkərik.

– **Adil İsgəndərovun kursunda aktyor ixtisası almısınız. Moskvada ali rejissorluq və ssenaristlər kursunda Andrey Tarkovski, Leonid Trauberq, Vasili Şukşin, Daneliya kimi böyük sənətkarların məktəbini keçmişiniz. Onlardan öyrəndikləriniz kinomuza nə verir?**

– Mənim kurs rəhbərim dünya kinოსunun ustad sənətkarlarından biri sayılan Trauberq idi. Adlarını çəkdiyiniz digərləri sənət müəllimlərimdir. O vaxt Heydər Əliyev müxtəlif sahələr-

dən gəncləri Moskvada təhsil almağa göndərirdi. Bizi də Moskva Kinematografiya İnstitutuna oxumağa yola saldılar. İndi kinonu çiyinlərimdə daşıyan həmin milli kadrlardır – aktyorlar, rejissorlar, kino rəssamları. Mən adi bir kənd uşağı kinonun belə qaynar mühitinə düşdüm. Kino həyatım kəndimdən başlayıb. Mən axı qobustanlıyam. Orda əlinə kamera alan hər kəs kino çəkir. Göz açandan Rza Təhmasibi, Adil İsgəndərovu görmüşəm. Əlisəttar Atakişiyev, Tofiq Tağızadə, Hüseyn Seyidzadə ilə ünsiyyətdə, Həsən Turabovla, Leyla Bədərbəyli, Yusif Vəliyev ilə tərəf müqəbili oldum. Diplom işimin qəhrəmanı Rasim Balayev idi. “Qeyri-adi ov” adlı həmin filmə musiqini Emin Sabitoğlu yazıb. O, bununla bəstəkar kimi kinoya qədəm qoyub. Vaqif Səmədoğlunun şeiri ilk dəfə bu filmdə səslənib, Flora Kərimova müğənni kimi birinci mənim filmimdə oxuyub. Nəticədə diplom işindən “əla” qiymət alıb, kinoda peşəkar qədəmlərimi atmışam. Yəni, kinoya onun içindən gəlmişəm.

– **Maraqlıdır, niyə bu sahədə əxz etdiklərinizi gənclərə öyrətmədiniz? Yeni pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmadınız?**

– Adil İsgəndərovun kinostudiyanın nəzdində yaratdığı kino kurslarında səkkiz il dərs demişəm. Mənim kursumda oxuyanların arasında Fuad Poladov, Almaz Əsgərova, Vaqif Mustafayev, Hacı İsmayilov var. İki il də Azərbaycan Teatr İnstitutunda aktyorluğu tədris etmişəm. Çəkilişlərdə çox məşğul olduğumdan dərs deməkdən tez uzaqlaşdım. Mən kinoçuyam, ölənə qədər də belə qalacağam.

– **Çox filmlərdə çəkilmişiniz, amma tamaşaçının yaddaşında daha çox “Yeddi oğul istərəm” və “Nəsimi” ekran əsərlərindəki obrazlarla qalmısınız...**

– Çəkildiyim filmlərin sayını itirmişəm, amma təbliğatını aparmamışam. Rejissorun, operatorun işi film çəkməkdir, təbliğatını aparmaq mənim işim deyil. Mən kinoya yalnız çəkməyə deyil, ona xidmət etmək üçün gəlmişdim. Bu gün o təbliğata böyük ehtiyac var. Kinoindustriyanı bərpa etsək, qalanı təfərrüatdır.

**Söhbətləşdi:
Ramilə QURBANLI
XQ**